

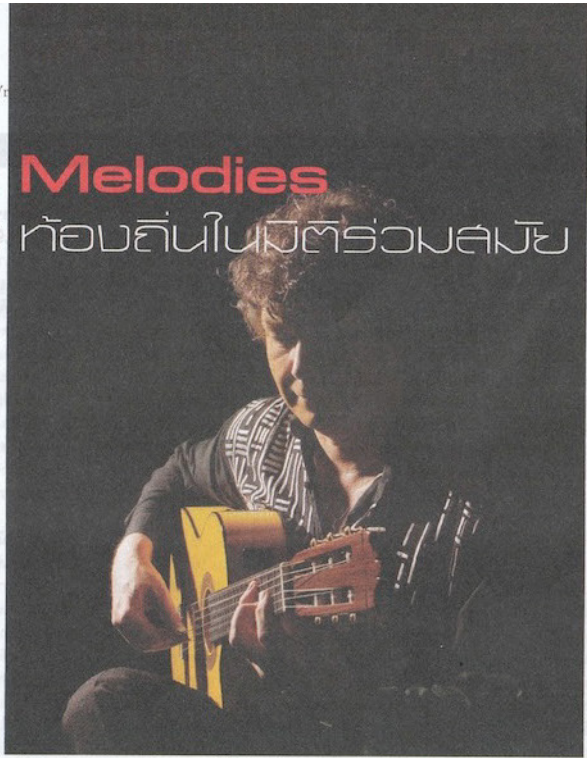
Magical Melodies

สำเนียงท่วงทำนองในเครื่องดนตรีสากล

มานานแล้วที่ผมไม่ได้ยินงานเพลงไทย (Thai Traditional Music) ที่นำมาเรียบเรียงใหม่สำหรับเครื่องดนตรีสากล

ไม่ใช่ว่าผมดัดจริตฟังเพลงไทยแบบดั้งเดิมไม่เป็นหรอก เพียงแต่ผมอยากเห็นก้าวอย่างใหม่ ๆ ของเส้นทางดนตรีสายนี้ นับจากเดิมที่เราเคยมีชุมชนร้องบรรเลงเพลงไทย บ้านนั้นบ้านนี้ ซึ่งแต่ละ 'บ้าน' ต่างมีเอกลักษณ์และนำเสนอสำเนียงท้องถิ่นเป็นของตนเอง ทว่า แม้กระทั่งการเทียบเสียงก็ยังไม่เท่ากันเลย

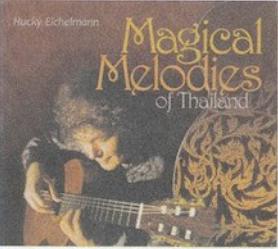
ด้วยการจัดสร้าง 'มาตรฐาน' ของดนตรีตะวันตก นับจากยุคอินวุ้นเรื่องของ บาคเป็นต้นมา สเกลเสียงต่างๆ มีการปรับจนให้ได้ระดับเดียวกัน ซึ่งต่อมาพบว่ามันสอดคล้องกับหลักฟิสิกส์ของเสียง ดังที่หลายท่านทราบกันดีว่า เสียง A หรือเสียงลา ตรงกับย่านความถี่ 440 เฮิรตซ์ (ซึ่งอาจจะต่ำหรือสูงกว่านั้นเพียงเล็กน้อย) ดังนั้น เครื่องดนตรีสากลทั้งหลาย จึงมีการปรับเสียงให้ตรงกับหลักเกณฑ์ดังกล่าว การนำเพลงไทยมาถ่ายทอดผ่านเครื่องดนตรีสากล ด้านหนึ่งจึงอาจลดทอนสำเนียงท้องถิ่นลง เพราะบันไดเสียงดนตรีไทยไม่เท่ากับดนตรีสากลเสียทีเดียว แต่ในอีกด้านหนึ่ง ก็ถือเป็นก้าววิวัฒนาการไปของ

วงการเพลงที่ไม่ทิ้งดีดโอภาสนี้ไปเสียที่ผ่านมา มีความพยายามในการนำเพลงไทยแต่เก่าก่อนมาถ่ายทอดผ่านเครื่องดนตรีสากลเป็นระยะๆ มีทั้งที่ดีบ้างและไม่ดีบ้าง แต่ล่าสุดที่แฟนนักฟังไมโครเวลาดังนี้ เห็นจะเป็นอัลบั้ม Magical Melodies

of Thailand โดย อัคคี โอเคิลมานันท์ นักกีตาร์คลาสสิกชาวเยอรมันที่พำนักอยู่ในประเทศไทยมายาวนานถึง 3 ทศวรรษ ผมไม่แน่ใจว่าเป็นความบังเอิญหรือเจตนาของนักดนตรีท่านนี้ ที่หยิบเอาเพลงไทยที่โดยเนื้อแท้แรกๆอยู่ในดีเอ็นเอของ

พวกเรารวมคน มาจัดการบรรเลงถ่ายทอดใหม่ให้เราได้ฟังกัน ในช่วงเวลาที่บ้านเมืองกำลังอยู่ในสถานการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองอย่างรุนแรงเช่นนี้ ผมฟังอัลบั้มนี้ครั้งแล้วครั้งเล่า ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ที่ผ่านมา สลับกับการติดตามข่าวสารความเป็นไปของบ้านเมือง ต้องยอมรับว่าสภาพภาพของเสียงดนตรีมีเหลือคณา ถึงขั้นที่คุณน่าจะซึ้งได้โดยไม่รู้ตัวเหมือนกัน

สำหรับนักฟังรุ่นใหญ่ทั้งหลาย น่าจะคุ้นเคยกับเพลง 'กัมภีร์ กัมภีร์' ที่บรรเลงด้วยกีตาร์คลาสสิกของ อัคคี มาบ้าง ด้วยความรักหลงใหลใน เสียงแห่งอุษาคเนย์ใบที่สุดวันหนึ่ง อัคคี ก็ตัดสินใจหยิบเพลงไทยดั้งเดิมมาเรียบเรียงใหม่ ให้มีมิติของความร่วมสมัยสำหรับการบรรเลงเดี่ยวกีตาร์โดยเฉพาะ อัคคี เริ่มอัลบั้มด้วยเพลง 'สรรเสริญพระบารมี' รวบรวมเป็นเพลงสักการะ ตัวแทนแห่ง 'ราชสำนัก' จากนั้นขยับไปสู่อัลบั้ม

'พม่ากลองยาว' ที่อิงสเกลฮิโมเนอรัลลักษณะของท่านเองกับแพทเทิร์น call and response ที่เป็นเสมือนบทสนทนาโต้ตอบกัน เขาเล่นเบสผ่านเสียงฮิโตด้วยสายเปิด สลับกับเสียงก้ำกอนจากการเคาะลำตัวกีตาร์เพื่อให้ได้ฟิลลิ่งแบบกลอง ถือเป็นเทคนิคการบรรเลงแบบเรียบง่ายแต่เหนือชั้น

'Ayuthaya Fantasy' น่าจะเป็นเพลงที่มีทำนองหลาย ๆ ทำนองซ้อนอยู่ในเพลงเดียวกัน กับภาคฮาร์โมนีที่พิถีพิถันเป็นพิเศษ จากนั้นอัคคีพาคนฟังเดินทางย้อนเวลาไปกับ 'ค้างคาวกินกล้วย' ที่มีลีลาสนุกสนาน อิงกลิ่นอายคันทรี่นิดๆ ก่อนจะตั้งลีลาสูงสูดตีกลองในเพลง 'น้ำตาแสงใต้' เพลงเก่าที่ครูสง่า อาร์มกวี ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเพลงเชมรไพรโยค และลาวครวญ

ตามด้วยการเก็บเกี่ยวสำเนียงท้องถิ่นจากท้องทุ่งอีสาน ริมฝั่งโขง กับ 'สายโป่งสาบ' ที่วางบนคอร์ดดีไมเนอร์ (สเกลเอฟเพนตาโทนิค) กับโอเดียในการพัฒนาแต่ละประโยคอย่างน่าติดตาม ตามด้วย 'นกไซบินข้ามทุ่ง' ในห้วงอารมณ์ที่ต่อเนื่องกัน

จากอีสาน อัคคี เดินทางขึ้นเหนือไปกับ 'สองแม่ปิง' เพลงพื้นบ้านล้านนา ที่ครั้งหนึ่ง จรัส มโนไพเชฐ เคยถ่ายทอดไว้ก่อนลงใต้ด้วยการเพิ่มโทนของดนตรีในอัลบั้มให้เข้มข้น ด้วย 'แซกซิมเซ' 'ลาวดวงเดือน' เป็นเพลงไทยสำเนียงลาวที่ฟังได้ไม่รู้เบื่อ สำหรับเวอร์ชันกีตาร์คลาสสิกของอัคคีในครั้งนี้ พอลจะบ่งบอกถึงความเข้าอกเข้าใจในจิตวิญญาณท้องถิ่นได้

อย่างละเมียดละไม แต่ในเวลาเดียวกัน ก็ยังไม่วายใส่ 'สำเนียงสากล' เอาไว้ให้ประสานกลมกลืนกันอย่างน่าฟัง

ในช่วงท้ายของอัลบั้มมีเพลง 'สาวไหม' เป็นทำนองท้องถิ่นที่สะท้อนถึงวิถีชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติ การเกษตร และการหัตถกรรม ตามด้วยเพลงท่อนเดียวอย่าง 'เดือนเพ็ญ' ที่เรียบเรียงอย่างงดงาม ก่อนปิดท้ายด้วย 'สาวกระทงไม้' และ 'เขมรไพรโยค' ถือเป็นมาสเตอร์พีซในครั้งนี้

ไม่เพียงมีมีการบรรเลงกีตาร์ที่ถ่ายทอดได้ถึงจิตวิญญาณไทยในมิติของความร่วมสมัย อัลบั้มนี้ยังมีคุณภาพเสียงชั้นเลิศจากการบันทึกที่ห้องอัด 'Karma' สตูดิโอใหม่เอี่ยมย่านบางเสร์ พัทยา ซึ่งปัจจุบันให้บริการศิลปินระดับโลกแล้วหลายรายด้วยกัน

ไม่ต้องแปลกใจหากคุณจะมีสักว่าเสียงกีตาร์คลาสสิกในอัลบั้มนี้ มีความเป็นธรรมชาติ ฟังสบาย วรรณหู ไม่แสบร้อนหรือตื้อตึงเบียดไปจากเสียงกีตาร์ที่ควรจะเป็น ซึ่งปกติการบันทึกเสียงกีตาร์คลาสสิกโดยเคส 'ฮาร์โมนิค โอเวอร์โทน' โดษขนาดนี้ ไม่ใช่เรื่องง่ายนัก

คุณค่าที่พิเศษสุดกว่านั้น ยังอยู่ตรงข้อเขียนผ่านปลายปากกาของ อานันท์ นาคคง นักวิชาการดนตรีไทย นักมานุษยวิทยาดนตรี และสมาชิกวงกอไม ที่มีเนื้อหาดีลึกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเพลงต่างๆ ที่คัดสรรมา เพื่อให้ได้ฉีกกันก่อนจะซึมซับเสียงเพลงให้โพเรายิ่งขึ้น

นี่คือผลงานที่น่าฟังมากที่สุดชุดหนึ่งในระแวกนี้ครับ ■